

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

61. De ebrietate, quale sit peccatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De ebrietate, quale sit peccatum.

CAPVT XLI.

Circa ebrietatem, id est, actum illum, quo quis in potu vitur, ut vsum rationis ad tempus perdat, sunt aliqua dicta notanda.

Primum est, quando aliquis sciens se vsum rationis perditurum, seu in ebrietatem venturum, adhuc potum talem sumit, mortaliter peccat. Ita habet S. Thom. 2. 2. quaest. 150. art. 2. quia damnum notabile sibi infert, nempe amissionem rationis.

Secundum, quando sciens alterum in eandem ebrietatem lapsurum, ei potum ministrat etiam ob eandem causam, mortaliter peccat.

Tertium, quando aliquis expertus est alias se, vel alium, quoties tanto, vel tali potu vitur, inebriari, peccat mortaliter sumendo, vel ministrando.

Quartum, quando hoc fine, nempe, ut inebrietur, aliquis potum sumit, vel alteri ministrat, mortaliter peccat.

Quintum, quando ebrietas non est perfecta, sed imperfecta, quae turbat aliquo modo rationem, sed non omnino, tunc est graue veniale. In his omnes conueniunt: sunt tamen aliquot dubiola.

Vnum est, an liceat ob sanitatem inebriari. Paucos puto casus, in quibus ebrietas ad sanitatem obtinendam necessaria sit; tamen si aliquis sit, dubitatur, an liceat talem sumere, vel ministrare potum. Ang. verb. ebrietas, tenet, non licere, sed esse mortale. At Sylu. verb. ebrietas, & Caiet. 2. 2. q. 150. art. 2. tenet licere. Mihi videtur, cum Syl. & Caiet. dicendum, licitum esse, ad tempus velle amittere vsum rationis, ut postea melius & diuturnius possit recuperari: tamen id licitum erit duabus positis conditionibus.

Prima est, ut alia via, vel medicina non possit recuperari salus.

Altera est, ut in illa ebrietate non timeatur aliquod damnum, puta, quod ebrius blasphemet, vel aliud committat malum: tunc enim non liceret, aliàs esset licitum hoc.

Alterum dubium est, an actus mali, quos ebrius facit in ebrietate existens, sint peccata; ut si fornicetur, si occidat, vulneret, &c. Ad hoc respondent S. Thom. 2. 2. q. 150. art. 4. Caiet. verb.

ebrie-

ebrietas, & ibidem Syl. Et responsio in his consistit. Quando ebrius extra culpam suam factus est ebrius, tunc nullam contrahit culpam, per quoscumque actus malos in ebrietate factos. Quando culpabilis fuit ebrietas, tunc, si solitus erat alias inebriari, esse furiosus, & vulnerare, vel blasphemare, vel simile facere, tunc peccat, non solum ebrietatis peccatum, sed etiam alia peccata noua, quæ probabiliter timebantur in ebrietate: & tunc iste peccat, quando etiam peccat ebrietatis peccatum, siue fiat postea, siue non. Et dicit Syl. quod si occidat in ebrietate, fit irregularis, quando solitus erat alias esse furiosus, & diximus: quando verò non erat solitus talia mala facere, nec timebantur, tunc non sunt noua peccata, sed ebrietatis peccatum fit grauius.

Aliud dubium est, si validi sunt contractus ebrii. Sylu. verb. ebrietas, respondet, quod non, & ita est: vnde nec valet matrimonium, nec alij contractus; nec, qui in ludo lucrantur ab ebriis, possunt lucrum retinere, sed tenentur ad restitutionem: ebrius enim, tempore ebrietatis reputatur vt amens.

De filiabus Gulæ.

CAPVT LXII.

Q Vinque sunt filiæ gulæ, de quibus vide S. Thom. 2. 2. q. 148. putà mentis hebetudo, inepta lætitia, multiloquiū, scurrilitas, & immunditia.

Mentis hebetudo potius poena est quàm peccatum; fit enim ingenium hebes, & ineptum ad percipiendum & iudicandum ex nimio cibo & potu. Esset quidem peccatum, quando homo aduertenter ita fieret ineptus, vt non posset vacare his, quæ præcepto tenentur facere, vt habet Ang. ver. hebetudo; vt, si medicus deberet tali tempore studere pro aliqua re graui & infirmo necessaria, & ipse se ita replet, vt non posset attendere. Similiter de Aduocato & Concionatore dicendum est in his casibus vrgentibus.

Altera nlia est, inepta lætitia, qua homo congaudet in his, quæ nullam delectationem ex se sunt apta facere. Etiam hæc ex se veniale peccatum est, nisi sit materia mala, & quæ faciat mortale.

Tertia est, multiloquium, & loquacitas, quæ ex se veniale est, nisi

est, nisi